

VLEERMUISWERKGROEP GELDERLAND

Tellingen vleermuizen in winterkwartieren in Gelderland: 2018/2019.

Samenstelling: G.H. Glas

Het was de eerste helft van de telperiode nog een milde winter, daarna zetten vanaf midden januari tot en met het einde van de telperiode vorst en sneeuw de toon van een echte winter.

In totaal hebben 20 tellingleiders (vaak vergezeld door andere leden en/of terreinbeheerders) 259 objecten bezocht. Enkele objecten zijn eigenlijk groepen bij elkaar gelegen kazematten in de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Ditmaal werden 4 objecten voor het eerst bezocht.

In 215 objecten werden één of meer winterslapende vleermuizen aangetroffen. In 51 hiervan ging het slechts om 1 of 2 vleermuizen. Deze winter zijn 36 objecten niet geteld waar in voorgaande winters vleermuizen zijn aangetroffen; daaronder enkele waar in recente winters meer dan een enkele vleermuis is gevonden.

Alle tellingen zijn uitgevoerd tussen half december en half februari. De gegevens zijn ingevoerd in de bestanden van het deelproject vleermuiswintertellingen van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), de meeste via het hiervoor ingerichte portal.

De tellingen leverden alles bij elkaar het volgende totaalresultaat:

Vleermuissoort:	aantal:	(%)
-----	-----	-----
baardvleermuizen (Myotis myst./brandtii)	427	(9.6)
brandts vleermuis (Myotis brandtii)	-	
franjestaart (Myotis nattereri)	1195	(27.0)
vale vleermuis (Myotis myotis)	-	
watervleermuis (Myotis daubentonii)	1847	(41.6)
meervleermuis (Myotis dasycneme)	82	(1.8)
dwergvleermuizen (Pipistrellus sp.)	132	(3.0)
laatvlieger (Eptesicus serotinus)	1	
grootoorvleermuizen (Plecotus sp.)	585	(13.2)
ongedetermineerde vleermuizen	169	(3,8)
	----- +	
Totaal	4437	

Het totale aantal getelde dieren is ruim 80 minder dan vorig jaar. Gecorrigeerd omdat sommige objecten niet in beide winters 2017-2018 en 2018-2019 zijn geteld, is het verschil evenwel positief: ongeveer 140 exemplaren.

Opvallend waren hoge aantallen in kelder Winkelman (105) en steenoven Vuren (87), maar ook de halvering van aantallen in de kelders Soeria (van 120 naar 63).

Enkele objecten waar in vele jaren nooit meer dan één vleermuis was gevonden, bleken toch bekend te zijn: Gang A50 Woudhuis (10), ruïne Herikhuizen (11) en vleermuiskeider Voorstonden (7). Het "saldo" van de tellingen blijft toch vooral de resultante van kleinere positieve en negatieve verschillen per object vergeleken met de voorgaande winter.

Zoals elke winter leverden de tellingen weer enkele nieuwe verspreidingsgegevens op. Deze worden door invoer van de gegevens in de wintertellingen tevens opgenomen in de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna).

Het aantal meervleermuizen was wat lager en bleef verder af van de 100. Helaas kon de put in Hoog Buurlo, waar 13 exemplaren werden aangetroffen in winter 2015-2016, ook ditmaal niet worden geteld. Op de Noorderheide waren ditmaal twee meervleermuizen aanwezig. De gechipte meervleermuis uit de Wieringermeer werd na vijfde achtereenvolgende winters niet meer aangetroffen in een bunker op de Hoge Veluwe.

Het aantal franjestaarten was ongeveer 20 lager wanneer gecorrigeerd wordt voor het aantal objecten dat niet in beide winters is geteld.

De aantallen baardvleermuizen bleven helaas op het niveau van de laatste winters, een afname met bijna een vijfde ten opzichte van 2015-2016.

Opmerkelijk is de afname bij de watervleermuizen, met ongeveer 120 exemplaren wanneer we het aantal corrigeren voor het aantal niet in beide winters getelde objecten.

Het aantal dwergvleermuizen bleef gelijk, vooral dankzij een 'invasie' in steenoven Vuren (van 12 naar 42), maar het aantal locaties waar de soort werd gevonden nam af.

Van de ruige dwergvleermuis, een soort waarmee in principe niet op wordt gerekend, werd ditmaal één exemplaar aangetroffen.

Het aantal grootoren, dat gebruikelijk duidelijk verschilt tussen strengere en mildere winters, verschilde ditmaal, met plus 40%, wel opvallend veel. Het verschil was overal zichtbaar. Zo waren er nu 11 objecten (vorig winter 6) met 10 of meer grootoren en ging het in objecten met 1 of 2 vleermuizen alleen over grootoren.

Er waren ook deze winter geen meldingen van mogelijke Brandt's vleermuizen en evenmin van Bechsteins vleermuis; ook werd geen enkele laatvlieger gevonden.

Het bovenstaande is een samenvatting van de verkregen resultaten en geen statistisch verantwoorde vergelijking. Voor de 'grote statistiek', waarin de telresultaten uit alle provincies worden verwerkt, wordt verwezen naar een komende nieuwsbrief van het project NEM.

Voorheen was het gebruikelijk om de tabel met de aantallen per object en ook per soort aan deze samenvatting toe te voegen. In die vorm werd het als feed-back verspreid onder de tellingleiders en ook opgenomen op het besloten gedeelte van de Vlegel-website als informatie voor wie (alleen leden) het allemaal precies wil weten en per object vergelijken met resultaten van voorgaande winters.

Dit wordt nu achterwege gelaten. Informatie over specifieke objecten en resultaten is, voor leden en alleen voor niet-zakelijke doeleinden, te verkrijgen bij de coördinator wintertellingen.

